

V. Ulusal Travma ve Acil Cerrahi Kongresi bildirilerinin değerlendirilmesi

The evaluation of abstracts presented at the 5th Congress of National Trauma and Emergency Surgery

Turgut DENİZ,¹ Meral SAYGUN,² Tayfun ŞAHİNER,³ Fatih AĞALAR,³
Korhan TAVİLOĞLU,⁴ Kaya YORGANCI,⁵ Cemalettin ERTEKİN⁴

AMAÇ

V. Ulusal Travma ve Acil Cerrahi Kongresi'nde sunulan bildiri özetlerinin öz yazım kılavuzuna uygunluğu değerlendirildi; demografi, metodoloji ve yazım tekniği yönünden incelendi.

GEREÇ VE YÖNTEM

Kongre kitapçığındaki 451 bildiri değerlendirmeye alındı. Değerlendirilen parametreler; çalışmanın türü ve içeriği, çalışmanın yapıldığı kurumlar, yazar sayısı, başlık kullanımının uyumluluğu, yapısal öz kullanımı, sözcük sayısı, dilin akıcılığı, uygun istatistiksel değerlendirme ve sonuç-öz ilişkisiydi.

BULGULAR

Çalışmaların %49'u retrospektif, %29'u olgu sunumuydu. Bildirilerin %33'ü izole organ yaralanması, %26'sı tek sistem yaralanması, %24'ü çoklu sistem yaralanmasına ilişkindi. Çalışmaların %43'ü üniversite, %38'i devlet hastanesi kökenliydi. Çalışmaların %40'ı genel cerrahiyle ilgiliydi, %29'u ise multidisiplinerdi. Çalışmalardaki ortalama yazar sayısı 5,6±1,8 idi; üniversite ve devlet hastaneleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptandı (p=0,001). Bildirilerin %91'inde yapısal öz vardı, %57'si 100-250, %42'si ise 250-500 sözcük içermektedir. Çalışmaların %73'ü akıcı olarak değerlendirildi. Tüm bildirilerin %19'unda istatistiksel yöntem uygulandığı belirlendi. Bildirilerin çoğu akıcı idi. İstatistiksel analiz uygulama yönünden üniversite ve devlet hastaneleri arasında anlamlı fark saptandı (p=0,001). Sonuç-öz ilişkisi bildirilerin %71'inde yeterli olarak değerlendirildi.

SONUÇ

Bildiri özeti yazma konusunda bazı sorunlarımızın olduğu saptanmıştır. Yapısal öz kullanımı, akıcılık ve yazım kurallarına uyumu artırmaktadır. Özellikle çoklu yaralanmaları irdeleyen klinik çalışmalar ve deneysel çalışmalar özendirilmeli, bu yönde araştırmalar teşvik edilmelidir.

Anahtar Sözcükler: Bildiri özetleri; özyazım kuralları; yazım.

BACKGROUND

The aim of this study was to evaluate demographics, methodological data and writing style of abstracts presented at the 5th Congress of National Trauma and Emergency Surgery.

METHODS

Study design, institutions and number of authors, appropriateness of the title, use of a structured abstract, word count, fluency, accuracy of the statistical evaluation, and conclusion-abstract accordance were assessed in 451 abstracts.

RESULTS

Nearly 49% of abstracts were retrospective and 29% were case reports in design. 33%, 26%, and 24% of abstracts were related to isolated organ, single system and multi-system injuries, respectively. Approximately two-fifths of presentations were university-based. Approximately one-third of presentations were multidisciplinary in origin. The mean number of authors was 5.6±1.8, and a statistical significance was found between abstract contributions from university versus other hospitals (p=0.001). Three-fourths of the abstracts had an appropriate title and 91% were structured. Word count was 100-250 in 57% and 250-500 in 42% of abstracts. Statistical analysis was used in only 19% of abstracts. Most of the abstracts were fluent. Conclusion-abstract accordance was present in 71% of the abstracts.

CONCLUSION

Our results indicate there are some deficiencies in the abstract writing process. The use of a structured abstract may intensify fluency and compliance to abstract writing guidelines. Clinical studies regarding multi-traumatized patient groups and experimental studies should be encouraged.

Key Words: Abstracts; guideline; writing.

Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, ¹Acil Tıp Anabilim Dalı, ²Halk Sağlığı Anabilim Dalı, ³Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Kırıkkale; ⁴İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı, İstanbul; ⁵Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi Hastanesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Ankara.

Departments of ¹Emergency Medicine, ²Public Health and ³General Surgery, Medicine Faculty of Kırıkkale University, Kırıkkale; ⁴Department of Surgery, Istanbul University, Istanbul Medical School, Istanbul; ⁵Department of General Surgery, Medicine Faculty of Hacettepe University, Ankara.

Belge özetleme biçimlerinin en yaygın bir şekilde kullanılanı “öz” dür. Öz sözcüğü İngilizce kökenli “abstract” sözcüğünün karşılığıdır. Öz, akademik disiplinlerdeki yayınlara hızlı ve kolay erişim sağlar.^[1] Bir belgenin kısa ve açık anlatımını sağlayan yazım biçimidir. Öz yazımında amaç, erişilecek olan kullanıcıların mümkün olan en yararlı düzeyde faydalanmasını sağlayacak şekilde hazırlanmasının sağlanmasıdır.^[2] Özler, özet bilgi sağlamanın yanı sıra okuyana yapacağı araştırma yönünden metnin tamamına ulaşma yönünden fikir verebilmelidir.

Pek çok bilimsel makale veya kongre kitapçıklarında farklı yazım şekillerinde özetler mevcuttur. Bu yazımların bir kısmı çalışmanın bütününe yansıtma ve okuyucunun hedef bilgiye ulaşmasını sağlamaktan uzaktır. Öz yazımda standardizasyonun sağlanmasını amaçlayan ölçütler belirlenmiştir.^[3] Türkiye’de bu konuya ilişkin olarak 1968 ve 1980 tarihlerinde TÜBİTAK’ın TÜRDOK Müdürlüğü tarafından iki öz yazma kılavuzu çıkartılmıştır.^[4,5] Geçen zaman sürecinde öz yazım kuralları, özellikle gelişen teknolojinin gereklerine paralel olarak bazı değişimlere uğramıştır. Bununla birlikte ana hatlarıyla günümüzde öz yazımda temelde dikkat edilmesi gereken noktalar; başlıkla uyumlu bilgileri kapsamı, kendi başına bir bütünlüğe sahip olması, söz konusu belgenin içeriğini açık ve objektif bir şekilde yansıtması, bilgi yoğunluğuna sahip olması ve anlatımın kolayca anlaşılabilirliğidir.^[2]

Günümüzde tıp disiplininde hekimlere öz yazım yöntemi ve teknikleriyle ilgili olarak ayrıntılı bir bilgi verilmemekte ve konu standart bir ders olarak işlenmemektedir. Özet yazma çoğu kez usta çırak ilişkisi içinde daha kıdemli araştırmacılardan veya başka araştırmaların özetlerinin nasıl yapıldıklarına bakılarak ampirik yolla öğrenilmektedir. Bu öğrenim biçimi her zaman yeterli olmayabilir. Günümüzde dergilerin tümünde özetlerin nasıl yazılması gerektiği ile ilgili ayrıntılı bilgiler varken, bunlar özetin sadece formatı ile ilgili olup, özetin gerçekten çalışmanın özünü içermesine ilişkin yardımda bulunmazlar.

Bu yazıda, V. Ulusal Travma ve Acil Cerrahi Kongresi’nde sunulan bildiri özetleri, ilgili kongrenin bildiri özet kitabından okundu; öz yazım kılavuzuna uygunluğu değerlendirildi. Travma ve acil cerrahi ile uğraşanların, özet yazma pratiklerini değerlendirmek, sorunlar varsa saptamak ve çözüm önerisi sunmak amacıyla bu kesitsel çalışma gerçekleştirildi.

GEREÇ VE YÖNTEM

Bu kesitsel çalışmada 16-20 Kasım 2005 tarihlerinde Antalya’da yapılan V. Ulusal Travma ve Acil Cerrahi Kongresi için hazırlanan kongre kitapçığında yayınlanan 451 bildiri değerlendirilmeye alındı. Çalışmadaki bildiri TÜBİTAK’ın yayınladığı yazım kılavuzlarında belirlenen esaslar temel alınarak değerlendirildi.^[1,2,4] Değerlendirme yapılan parametreler; çalışmanın türü ve içeriği, çalışmanın yapıldığı kurumlar, yazar sayısı, başlık kullanımının uyumluluğu, yapısal öz kullanım oranı, özet uzunluğu (sözcük sayısı), anlatım dilinin akıcılığı, istatistiksel değerlendirme kullanımı ve sonuç-öz ilişkisidir.

Değerlendirme, halk sağlığı, acil tıp ve genel cerrahi anabilim dallarından birer öğretim üyesi tarafından ayrı ayrı yapıldı ve sonrasında elde edilen sonuçlar analiz edildi. Araştırmanın diğer yazarları çalışmanın planlanması ve yazılması aşamalarında katkıda bulundular. Bu çalışmadaki bilgi ölçütü, çalışma grubunun bilgi bazıdır. Bu nedenle başka bir grubun değerlendirmesinde sonuç farklılıkları gözlemlenebilir.

Veriler SPSS for Windows 8.0 paket programına kaydedildi, tablolar ve istatistiksel analizler bu program aracılığı ile yapıldı. İstatistiksel analizler sırasında, bağımsız gruplarda t testi uygulandı, bağımlı bağımsız değişkenler arasındaki ilişki, ki-kare ve Fisher exact ki-kare testleri kullanılarak değerlendirildi.

BULGULAR

Bildiri özetleri incelendiğinde; çalışmaların %8’inin prospektif, %49’unun retrospektif, %29’unun olgu sunumu, %7’sinin kesitsel ve %4’ünün deneysel çalışma olduğunu belirlendi (Tablo 1).

Tablo 1. Çalışma çeşitleri

	Sayı	Yüzde
Retrospektif	222	49
Olgular sunumu	132	29
Prospektif	34	8
Kesitsel	33	7
Deneysel	18	4
Diğer	12	3
<i>Toplam</i>	451	100

Tablo 2. Konu dağılımı

	Sayı	Yüzde
Genel cerrahi	175	39
Multidisipliner	132	29
Acil tıp	32	8
Hastane öncesi	28	7
Plastik cerrahi	19	4
Göğüs-Kalp damar cerrahi	18	4
Ortopedi	14	3
Beyin cerrahi	11	3
Anestezi ve reanimasyon	4	1
Pediyatrik cerrahi	2	1
Hemşirelik	2	1

Bildirilerin %33'ü izole organ yaralanması, %26'sı izole tek sistem yaralanması, %24'ü birden çok sistemin yaralanmasına ilişkindi.

Çalışmaların %43'ü üniversite, %38'i devlet hastanesi kökenli iken, üniversite ve devlet hastanelerinin birlikte yaptıkları çalışmaların oranı %5'di; çalışmaların %12'si ise diğer sağlık kuruluşlarından gönderilmişti.

Çalışmaların %40'ı Genel Cerrahi, %29'u multidisipliner, %8'i ise Acil Tıp Anabilim dallarında gerçekleştirilmiş çalışmalardı (Tablo 2).

Çalışmalardaki ortalama yazar sayısı $5,6 \pm 1,9$ (1-12) idi. Üniversite ve devlet hastanelerinden gelen bildirilerin ortalama yazar sayıları karşılaştırıldığında, aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark saptandı ($5,3 \pm 1,8$; $6,0 \pm 1,8$ $p=0,001$) (Şekil 1).

Bildirilerin %75'inde başlık yazım kılavuzuna uygun niteliğe sahipti. Bildiri başlıkları bilgi verici olması ve çalışma sonucuyla uyumu açısından değerlendirildiğinde, üniversite hastanelerinden yollanan bildirilerdeki başlıklarının %78'inin, devlet hastanelerinden gönderilenlerin ise %67'sinin bu özellikleri taşıdığı belirlendi ve aralarında istatistiksel anlamlı fark saptandı ($p=0,016$).

Bildirilerin %91'inde "yapısal öz" yazım metodunun kullanıldığı saptandı. Üniversite hastanelerinden ve devlet hastanelerinden yollanan bildirilerin yapısal öz yazım metodu kullanma oranları sırasıyla; %91 ve %87 olarak belirlendi ve aralarında anlamlı fark saptanmadı ($p=0,137$). Yapısal öz kullanılan bildirilerin %16'sında formata uygun olmayan yapısal öz kullanımı saptandı.

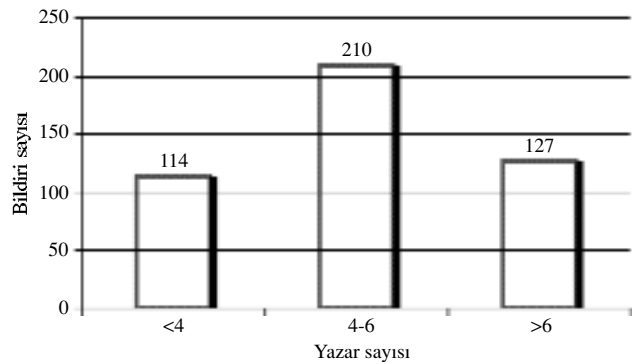
Tablo 3. İstatistiksel yöntem kullanım durumu

	Sayı	Yüzde
Uygulanmamış	364	81
Uygulanmış ve yöntem tanımlanmış	45	10
Uygulanmış ve yöntem tanımlanmamış	42	9
<i>Toplam</i>	451	100

Bildiri özetleri, içerdiği sözcük sayısına göre gruplandırıldığında; %57'sinin 100-250, %42'sinin ise 250-500 sözcük içerdiği saptandı. 500'den fazla kelime içeren bildiri saptanmazken, ancak %1'inin 100'den daha az kelime içerdiği belirlendi. Üniversite hastanelerinden yollanan bildirilerle devlet hastanelerinden yollanan bildiriler arasında sözcük sayısı yönünden fark saptanmadı ($p=0,688$).

Bildirilerin %73'ü akıcı olarak değerlendirildi. Üniversite hastanelerinden yollanan bildirilerinin %75'i, devlet hastanelerinden yollanan bildirilerinin ise %65'i akıcı olarak değerlendirildi ve aralarında anlamlı fark saptandı (Fisher exact test, $p=0,027$). Yapısal öz yazım metodu kullanma ile akıcılık arasındaki ilişki incelendiğinde, yapısal öz kullanılan bildirilerin %79'u, yapısal öz kullanılmayan bildirilerin ise %8'i akıcı olarak değerlendirildi ve aralarında anlamlı fark saptandı (Fisher exact test, $p=0,001$).

Bildirilerin %81'inde herhangi bir istatistiksel yöntem uygulanmadığı, %10'unda istatistiksel yöntem uygulandığı ve uygulanan yöntem tanımlanmışken, %9'unda uygulanan yöntemin belirtilmediği saptandı (Tablo 3). Üniversite hastanelerinden çıkan bildirilerin %21'inde, devlet hastanelerinden çıkan bildirilerin ise %8'inde istatistiksel analiz yöntemi uygulandığı belirlendi. İstatistiksel analiz uy-

Şekil 1. Tüm bildirilerin yazar sayı oranları.

günlük yönünden üniversite ve devlet hastaneleri arasında anlamlı fark saptandı (Fisher exact test, $p=0,001$).

Sonuç-öz ilişkisi bildirilerin %71’inde yeterli olarak değerlendirildi ve üniversite ve devlet hastaneleri arasında fark gözlenmedi, ancak bildirilerin %28’inde sonucun bulgularla bağlantılı olmadığı, çoğu kez aşırı yorum yapıldığı saptandı.

TARTIŞMA

Öz okuyucunun tereddütsüz olarak, “bu makaleyi okumalıyım veya bu makaleyi okumama gerek yok” kararlarından birini kolayca verebilmesini sağlayabilecek içerik yoğunluğuna sahip olmalıdır. Standardizasyonun sağlanmasını amaçlayan pek çok yazım kılavuzları olmasına rağmen çoğu özetlerin anlaşılabilirliği ve akıcılığında yetersizlikler olduğu bilinmektedir.^[3,6]

Bir eserin bütünüünün yazılmasının ardından mecbur kaldığı için öz yazmak zorunda kalınması durumunda daha sıklıkla hata ve yanlışlıklar ortaya çıkabilmektedir. Unutulmamalıdır ki eserin daha geniş kitlelere ve daha verimli ulaşımının sağlanması için belirtilen standartlara uygun öz yazımının önemi büyüktür. Aynı zamanda eserin, bilgisayar aracılığı ile veritabanlarına işlenmesiyle daha geniş kitlelere ulaşım sağlanabilmektedir. Böylelikle eserin dikkat çekme olasılığı ve paylaşımı artabilmektedir. Bu açıdan bir eserin bütünüüne ulaşma gerekliliği açısından öncelikle değerlendirilen öz kısmının yazımının önemi çok büyüktür. Okur pek çok sayıdaki literatürü, asıl kaynağa başvurmaya gerek görmeksizin izleyebilir veya veritabanları aracılığıyla asıl kaynağa ulaşmaya böyle karar verebilir. Eserin araştırılmasında özellikle kullanılan başlığın önemi çok büyüktür. Bu açıdan iyi bir başlık çalışmaya iyi bir başlangıç sağlayacaktır. Başlığın makalenin temel amacıyla ilişkili olması gerekir. Başlığın soru şeklinde olması da uygun değildir. Basit, kısa, anlaşılır, tanımlayıcı ve ilginç olmalıdır. Makalenin sonuçlarını değil konusunu yansıtmalıdır. Özü çıkarılan belgenin başlığı bile bir tür öz sayılabilir. Bilimsel yazılarda yazarların başlık arayışlarında, başlığın belgenin içeriğini tam ve açık olarak yansıtmasına önem vermeleri gerekmektedir.^[2] Değerlendirdiğimiz bildirilerinin yaklaşık %25’inde başlık öz yazım kılavuzuna uyumsuz olarak değerlendirilmiştir. Çalışmamızdaki bildiri başlıklarının konuyu yansıtmaktan ziyade çoğun-

lukla genel anlam ifade eden başlık olmaları dikkat çekiciydi. Bu yaklaşım okuyucunun ilk dikkat edeceği başlık bölümünün çalışmayı yansıtmaması veya dikkat çekici olmaması nedeniyle eserin içeriğine gereken ilgiyi gösterilmemesiyle sonuçlanabilir.

Özde, ana belgeye ilişkin olarak “yapısal öz” olarak isimlendirilen amaç, gereç ve yöntem, bulgular ve sonuç bölümleri bulunmalıdır. İlk olarak 1980’li yıllarda tanımlanmış olan yapısal öz kavramı ardından çok hızlı bir şekilde tüm dünyada kabul edilmiş ve yaygınlaştırılmıştır.^[7,8] Yapılandırılmış öz veya yapısal öz denilen bu yazım sistemiyle özün bütün olarak daha akıcı olarak okunması sağlanmış olur.^[9,10] Araştırmamızdaki bildirimlerde %90’dan fazla yapısal öz formatı tercih edilmiştir. Yapısal öz kullanımı açısından üniversite ve devlet hastaneleri arasında anlamlı fark gözlenmemiştir. Çalışmamızda yapısal öz kullanılan bildirilerin kullanılmayanlara oranla daha akıcı olduğu ortaya konmuştur ($p=0,001$). Bu açıdan özellikle yapısal öz kullanımı tercih edilmelidir. Çalışmamızda yapısal öz kullanılan bildirilerin %79’u akıcı olarak değerlendirilmişken, yapısal öz kullanımına rağmen %21’inin akıcı olmadıkları saptanmıştır. Bu bildirimlerde akıcılık kaybının nedenleri; özellikle bulgular ve sonuç ifadelerinin uyumlu kullanılmaması ve yorumda aşırıya kaçılmasıyla konu bütünlüğünün kaybolmasına bağlıydı. Yapısal öz kullanılan bildirilerin %16’sında formata uygun olmayan yapısal öz yazımı kullanıldığı anlaşılmıştır. Ayrıca bazı çalışmalarda herhangi bir sonuç ifadesinin bulunmaması akıcılığın bozulma nedeniydi. Bu durumlar olgu sunumlarında daha dikkat çekiciydi. Dahası bazı çalışmalarda sonuçta verilen ifadeler bulgularla uyuşmamaktaydı. Çalışmalarda akıcılığı ve bütünlüğü bozan durumların nedenlerinden biriside çalışmanın henüz tamamlanmadan kongre sekreterliğine gönderilmesi olabilir.

Bilimsel çalışmada verilerin analizinde istatistik yöntemlerinin kullanılması çalışmanın değeri ve güvenilirliğini artırmaktadır. Temel istatistik kavramlarının yeterince bilinmemesi ve yanlış kullanımına oldukça sık olarak rastlandığı ve bilimsel literatürün yaklaşık yarısında en az bir istatistik hatasının olduğu bilinmektedir.^[11] Bazı bildirimler için istatistiksel çalışma gerekmemekle beraber, çalışmamızda değerlendirdiğimiz tüm bildirilerin %19’unda istatistiksel analiz kullanılmış olduğu anlaşılmaktadır. Bunların yarısında kullanılan yöntemle

ilgili olası hatalar saptanmıştır. Olgu sunumu oranının yaklaşık %29 olması istatistiksel yöntem kullanım oranı düşüklüğünü açıklamaya yardım etmektedir. İstatistik kullanım oranı açısından üniversitelerde üretilen çalışmaların devlet hastanelerindeki oranla anlamlı fazlalığı dikkat çekiciydi ($p=0,001$). Çalışmanın planlama ve uygulanma aşamalarında istatistik uzmanına danışmakla ilgili yaşanan olası zorluklar bu durumun nedeni olabilir. Yapılan bilimsel araştırmaların hazırlık aşamasında istatistikçiye danışılarak çalışma başlatılmalı ve klinik önemlilik ile istatistiksel anlamlılık birbirine karıştırılmadan yorumlanmalıdır.^[12]

Makale hiyerarşisine göre yazıların kanıt değerleri düşükçe kalitesinde de doğrusal bir ilişkiyle düşme gözlenmesi doğaldır. Değerlendirilen bildirilerin büyük çoğunluğunun dosya taraması şeklinde retrospektif çalışmalar ve olgu sunumları olduğu gözlenmiştir. Olgu sunumlarında “yapısal öz” kullanım gerekliliğinde farklı düşüncelerin olduğunu unutmamak gerekir. Bu araştırmada olgu sunumlarında çoğunlukla yapısal öz kullanılmadığı ama yorumda aşırılığa kaçıldığı gözlenmiştir. Bildirilerde orijinal araştırmaların oranının bir hayli düşük olduğu saptanmıştır. Acil cerrahi ve travma alanındaki bildirilerin %29’unu kapsayan olgu sunumu sayılarının azaltılması ve kanıt değeri daha yüksek olan prospektif çalışmalar ve deneysel çalışmaların oranlarının artırılması gerekmektedir. Bu türden çalışmaların daha yüksek oranlarda yapılması konusunda araştırmacıların desteklenmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, bildiri özeti yazma konusunda bazı sorunlarımız vardır. Özellikle çoklu yaralanmaları irdeleyen klinik çalışmalar ve deneysel çalışmalar özendirilmeli, bu yönde araştırmalar teşvik edilmelidir. Yapısal öz kullanımı, akıcılık ve yazım kurallarına uyumu artırmaktadır. Bu açıdan yapısal öz formatı kullanımı gerekmektedir. Çalışma verilerinin daha doğru analizi için istatistiksel yöntem kullanımı yaygınlaştırılmalıdır. Günümüzde tıp disipli-

ninde hekimlere öz yazım yöntem ve teknikleriyle ilgili olarak ayrıntılı bilgi verilmeli ve konu standart bir ders olarak işlenmelidir.

Teşekkür

Çalışmanın planlanmasında göstermiş olduğu çaba ve değerli katkılarından dolayı Sayın Aytaç Yıldızeli’ye teşekkürlerimizi sunarız.

KAYNAKLAR

1. Yıldızeli A, Dener Hİ. Makalelerde öz hazırlama üzerine. İçinde: Yılmaz O, editör. Sağlık hizmetlerinde süreli yayıncılık. Ankara: TÜBİTAK; 2005. s. 170-99.
2. Dener Hİ, Yıldızeli A. Özyazma: Süreç ve ilkeleri. İçinde: Yılmaz O, editör. Sağlık hizmetlerinde süreli yayıncılık. Ankara: TÜBİTAK; 2006. s. 37-48.
3. Available from: <http://www.icmje.org>. (Accessed at: Jan 18,2008).
4. Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu. Öz (Abstrakt) hazırlama kılavuzu. Ankara: TÜRDOK; 1980.
5. Taner S. Abstrakt hazırlama kılavuzu. Ankara: TÜRDOK; 1969.
6. Roberts JC, Fletcher RH, Fletcher SW. Effects of peer review and editing on the readability of articles published in *Annals of Internal Medicine*. *JAMA* 1994;272:119-21.
7. Agalar F, Akçakanat A, Hayran M, Yorgancı K, Sayek İ. 1. Travma ve Acil Cerrahi Kongresinde sunulan bildiri özetlerinin Tübitak abstrakt hazırlama kılavuzuna göre değerlendirilmesi. *Ulusal Travma Acil Cerrahi Dergisi* 1997;3:127-31.
8. A proposal for more informative abstracts of clinical articles. Ad Hoc Working Group for Critical Appraisal of the Medical Literature. *Ann Intern Med* 1987;106:598-604.
9. Harbourt AM, Knecht LS, Humphreys BL. Structured abstracts in MEDLINE, 1989-1991. *Bull Med Libr Assoc* 1995;83:190-5.
10. Hartley J, Sydes M. Are structured abstracts easier to read than traditional ones? *J Res Reading* 1997;20:122-36.
11. Curran-Everett D, Benos DJ. Guidelines for reporting statistics in journals published by the American Physiological Society. *Am J Physiol Regul Integr Comp Physiol* 2004;287:R247-9.
12. Karağaoğlu E. Bilimsel makalelerde istatistiğin kullanımı, sunumu ve sık yapılan hatalar. İçinde: Yılmaz O, editör. Sağlık hizmetlerinde süreli yayıncılık. Ankara: TÜBİTAK; 2005.